

การพัฒนาชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “PARTS OF THE BODY”
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
DEVELOPMENT OF THE PACKAGES FOR TEACHING ENGLISH
VOCABULARY ON “PARTS OF THE BODY” FOR PRIMARY 3 STUDENTS

ชมพูนุท จันทร์เรือง¹ นีรนาท จุลเนียม²

Chompunuch Janreuang¹ Neranart Chulniam²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อสร้างชุดการสอน (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดการสอน และ (3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนที่พัฒนาขึ้น กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษ หน่วยการเรียนรู้ Parts of the Body สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนบ้านแสนสำราญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 รวมทั้งสิ้น 31 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ (1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (2) แผนการจัดการเรียนรู้ และ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.66/83.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ เรื่อง “Parts of the Body” สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

E-mail : chom11292@gmail.com

Students of the Master of Education Program Curriculum and Instruction Faculty of Education, Pathumthani University.

² อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Advisor of the Master of Education Program Curriculum and Instruction Faculty of Education, Pathumthani University.

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนา ชุดการสอน ศัพท์ภาษาอังกฤษ

Abstract

The research purposes were (1) to create the teaching packages, (2) to compare the learning achievements of pre- and post-learning students using the teaching packages, and (3) to study the satisfaction of Primary 3 students towards learning by using the developed teaching packages, learning group of foreign language, English subject, learning unit: Parts of the Body for Primary 3 students. The sample group was the 31 Primary 3 students in semester 1, academic year 2019 at Bansansamran School under the jurisdiction of Yasothon Primary Educational Service Area Office 2; selected by the purposive random sampling. The research instruments were: (1) the learning achievement test; (2) the learning management plans and (3) the questionnaire on student satisfaction toward learning using the teaching packages. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings were:

1. The set of English vocabulary teaching titled “Parts of the Body” for Primary 3 students created had the efficiency equal to 81.66/83.80, higher than the 80/80 given criterion.
2. The post-learning achievement of Primary 3 students had the learning achievement in vocabulary on “Parts of the Body higher than pre-learning at statistical significance level .01 according to the given hypothesis.
3. The Primary 3 students had the highest level of satisfaction with learning using the English vocabulary teaching package on the title “Parts of the Body”.

Keywords : Development, Teaching Packages Creating, English Vocabulary

บทนำ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิถีทัศน์ในการดำเนินชีวิต

ในปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหากับภาวะเศรษฐกิจส่งผลต่องบประมาณทางการศึกษาลดลง งบกลางก็ไม่ได้เพิ่มขึ้น แต่จำนวนนักเรียนมีเพิ่มมากขึ้น ครูผู้สอนต้องรับภาระคาบสอนตามไปด้วย ดังนั้นครูต้องหากวิธีเกี่ยวกับการสอนเพื่อช่วยลดภาระของครูเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังต้องได้รับการพัฒนาอีกด้วย ผู้วิจัยเห็นว่าชุดการสอนเป็นแนวทางหนึ่งที่น่านำมาใช้ เนื่องจากชุดการสอน คือ การนำระบบสื่อประสมที่เตรียมไว้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้มาช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2525, หน้า 185) ซึ่งชุดการสอนจะช่วยให้ครูดำเนินการสอนที่มีคุณภาพเท่าเทียมกัน อยู่ในมาตรฐานเดียวกันและยังทำให้ประหยัดเวลาในการเตรียมการสอนทำให้การสอนเรื่องนั้นๆ บรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน ด้วยวิธีการเดียวกัน (เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต, 2528, หน้า 292) สามารถส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนเพราะว่า ชุดการสอนสามารถอำนวยความสะดวก ทั้งผู้เรียนและผู้สอนได้อย่างครบขั้นตอน และตอบสนองความต้องการเฉพาะเรื่องได้มีการติดตามผลผู้เรียน รูปแบบของสื่อมีการออกแบบอย่างเป็นระบบ โดยใช้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เน้นการให้สิ่งเร้าและการตอบสนอง (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย, 2535, หน้า 578 – 579)

การพัฒนาชุดการสอน ตลอดจนการนำชุดการสอนที่เป็นผลจากการวิจัยทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพไปใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่นักเรียน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะชุดการสอนเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูดำเนินการสอนไปตามลำดับขั้นตอน ช่วยถ่ายทอดเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่เป็นนามธรรมสูงได้ มีอุปกรณ์การสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในระยะเวลาอันสั้น ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ได้เร็ว ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

จากความสำคัญและความจำเป็นดังกล่าว ครูจึงต้องจัดหาสื่อการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของผู้เรียน เนื้อหาวิชา ประกอบกับความสำคัญของชุดการสอน จึงเชื่อได้ว่าชุดการสอนที่ผ่านกระบวนการสร้างและพัฒนาอย่างเป็นระบบจะเป็นชุดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงและเป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอนที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างและพัฒนาชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งผลต่อการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งในด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัยอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษให้สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีการเรียน โดยใช้ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนบ้านแสนสำราญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 31 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
2. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา
การศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ เพื่อพัฒนาชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านแสนสำราญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 สารที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่
 - 2.1 รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน หน่วยการเรียนรู้ Parts of the Body ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งชุดการสอนที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอนโดยได้ยึดและนำเนื้อหาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป็นเนื้อหาที่มีประโยชน์ต่อการเรียนของนักเรียน มาเขียนเป็นเรื่องที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้ ในหน่วยการเรียนรู้ Parts of the Body มากยิ่งขึ้น
 - 2.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบชุดเดียวกัน จำนวน 20 ข้อ โดยแบบทดสอบหลังเรียนจะเปลี่ยนสลับข้อ
3. ตัวแปรที่ศึกษา
ตัวแปรอิสระ คือ การสอนด้วยชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

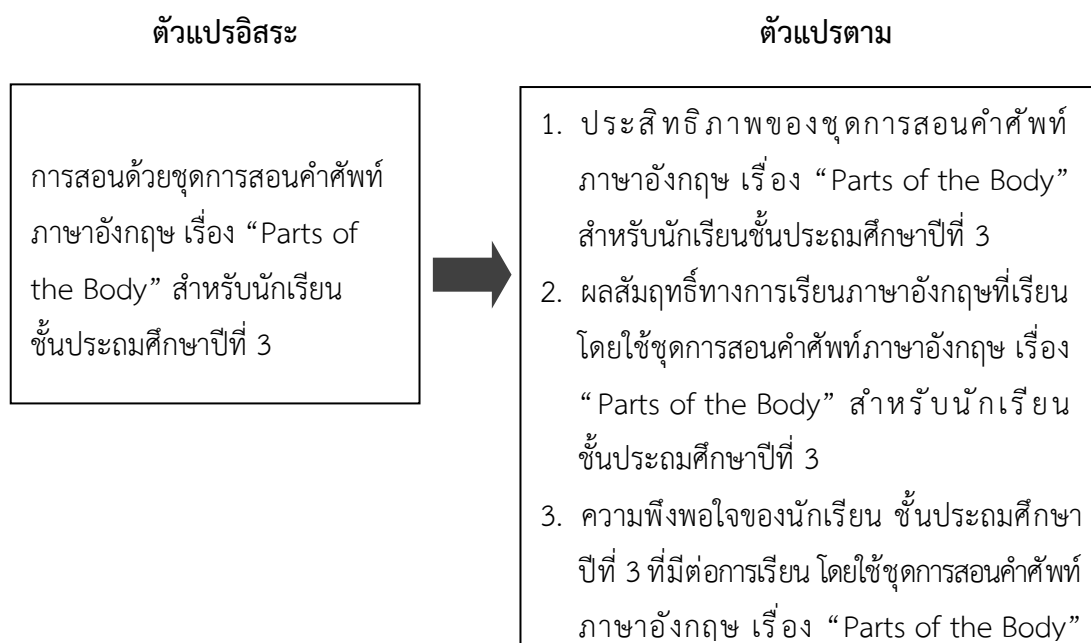
ตัวแปรตาม คือ

3.1 ประสิทธิภาพของชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

3.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 แบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้ Parts of the Body จำนวน 20 ข้อ ใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกันแต่สลับข้อกันระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

1.2 ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอน โดยใช้ชุดการสอน คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนตามชุดการสอน และใช้วิธีการที่หลากหลาย

2.1.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

2.1.2 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับหน่วยการเรียนรู้ Parts of the Body

2.1.3 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ กำหนดตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนตามชุดการสอน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความถูกต้องในด้านสาระสำคัญ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ในแต่ละแผนการเรียนรู้เพื่อขอคำแนะนำในส่วนที่บกพร่องแล้ว นำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหา ภาษาที่ใช้ เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.1 ศึกษาเนื้อหาจากคู่มือครูภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

2.2.2 ศึกษาวิธีสร้างข้อสอบ และวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ จากหนังสือการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เทคนิคการเขียนข้อสอบ (สมนึก ภัททิยธนี, 2541) และศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบอิงเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

2.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก หน่วยการเรียนรู้ Parts of the body จำนวน 30 ข้อ

2.2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างเสร็จแล้ว นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข โดยใช้วิธีหาค่า Index of Item Objective

congruency (IOC) (พิสุทธา อารีราษฎร์, 2551) มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ไว้จัดทำเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 - 1.00

2.2.5 นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือและเสนอขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสร็จแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนหาด ปีการศึกษา 2562 ที่เรียนหน่วยการเรียนรู้นี้ผ่านมาแล้ว เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับผลการวิเคราะห์การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84

3.3 ชุดการสอน

3.3.1 ศึกษาเนื้อหาหลักสูตร เนื้อหาจากคู่มือครูภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หนังสือและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การสร้างชุดการสอนแนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1-73) เทคนิคการสอนภาษาอังกฤษ และการผลิตนวัตกรรมการเรียนการสอน การสร้างชุดการสอน

3.3.2 วิเคราะห์เนื้อหาที่เหมาะสมโดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้และเหมาะสมกับเวลาเรียน

3.3.3 กำหนดตัวชี้วัดและจุดประสงค์ของบทเรียน

3.3.4 กำหนดรูปแบบของบทเรียน โดยกำหนดเนื้อหาออกเป็น 1 ชุด

3.3.5 เขียนตัวบทเรียนจะต้องแยกเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย ๆ โดยเรียงลำดับจาก ความง่ายไปยาก จัดเนื้อหาแต่ละชุดให้เหมาะสมไม่มากหรือน้อยเกินไปทุกหน่วยจะต้องสัมพันธ์กัน ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ สร้างคำถามคำตอบ

3.3.6 ทดลองหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม คือชุดการสอน มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นการทดลองรายบุคคลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนบ้านแสนสำราญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน โดยเลือกแบบเจาะจง คือ นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน

ขั้นการทดลองแบบกลุ่มเล็ก กับนักเรียนกลุ่มชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนบ้านแสนสำราญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน โดยเลือกแบบเจาะจง คือ นักเรียนเก่ง 3 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 3 คน

ขั้นการทดลองภาคสนามกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนบ้านแสนสำราญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 จำนวน 31 คน

ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยทำการสอนอยู่ และนำข้อมูลที่ได้จากการทำกิจกรรมในชุดการสอนมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

3.3.7 ทดสอบค่าความแตกต่าง ระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน และทดสอบหลังเรียน โดยใช้การทดสอบหาค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่าที (t-test)

3.3.8 สรุปผลการทดลอง เขียนรายงาน

3.4 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน

3.4.1 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจชุดการสอนโดยครอบคลุมองค์ประกอบของชุดการสอน 10 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert type) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 102)

3.4.2 นำแบบประเมินความพึงพอใจชุดการสอนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้

3.4.3 พิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนฉบับสมบูรณ์

3.5 แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดการสอน

3.5.1 สร้างแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดการสอน โดยครอบคลุมองค์ประกอบของชุดการสอน 10 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert type) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 102)

3.5.2 นำแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดการสอนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้

3.5.3 พิมพ์แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดการสอนฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษามีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

4.1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนบ้านแสนสำราญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 จำนวน 31 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4.2 ทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.3 เมื่อเริ่มต้นการทดลองต้องแจ้งถึงวิธีเรียนด้วยชุดการสอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการแบ่งสาระการเรียนรู้ที่จะสอนเป็นชุด ๆ ตามชุดการสอนในแต่ละเล่ม

4.4 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดการสอนเป็นสื่อประกอบ ในขั้นทำกิจกรรม หลังสอนเนื้อหาแล้ว และตรวจแบบบันทึกกิจกรรมเก็บคะแนนไว้

4.5 เมื่อดำเนินการสอนจบสิ้นแล้ว จึงทำการทดสอบหลังเรียน (Post - test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้น

4.6 ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตาราง

5.2 วิเคราะห์ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วย “t-test” นำเสนอในรูปแบบตาราง

5.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปแบบตาราง

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้คำนวณหาคุณภาพของเครื่องมือ ประกอบด้วย การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ (p) การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (r) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร $KR - 20$ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ และ การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้วิธีหาค่า Index of Item Objective. Congruence (IOC)

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียน คือ ทดสอบค่า (t-test)

6.4 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียน ตามเกณฑ์ 80/80 สามารถหาโดยใช้สูตร E_1 / E_2

ผลการวิจัย

1. ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ตามที่ตั้งไว้ มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละของกิจกรรมการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม (E_1)/คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน(E_2) เท่ากับ 81.66/83.80

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูง

กว่าก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยความก้าวหน้าสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 42.27 และเมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับเฉลี่ย 4.91 คือ เหมาะสมมากที่สุด

4. ผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นต่อชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเฉลี่ย 4.56 คือเหมาะสมมากที่สุด

อภิปรายผล

ผลการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนบ้านแสนสำราญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อภิปรายผลได้ ดังนี้

ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากได้ผ่านกระบวนการทดลองใช้ และได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นในแบบประเมินชุดการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความเหมาะสมในระดับเหมาะสมมากที่สุด เพราะมีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ การให้ความรู้มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม การใช้ภาษาเข้าใจง่าย การอธิบายถ่ายทอดความรู้ชัดเจน

ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.66/83.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ทั้งนี้เนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบกับชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ดำเนินการตามขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และการสร้างนวัตกรรมชุดการสอนตามหลักการสร้างชุดการสอนโดยยึดหลักสูตร วิเคราะห์ และศึกษาแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการสร้างชุดการสอน โดยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้และชุดการสอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญในการสร้างนวัตกรรมเพื่อพิจารณา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขด้านเนื้อหา ภาษา เวลาที่ใช้ในการสอน โดยมีการปรับปรุงให้เหมาะสม แล้วนำไปทดลองเพื่อหาคุณภาพเพื่อให้เครื่องมือมีคุณภาพก่อนไปใช้ทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างทำให้ชุดการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทรทิพย์ เชิดจ่อหอ (2550, หน้า 63) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาชุดการสอน เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพของกระบวนการ/ผลลัพธ์เท่ากับ 82.07/81.98

ตรงตามเกณฑ์ 80/80 ชุดการสอนมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี คือ มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 70.26 ตรงตามเกณฑ์ 65 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 70.26 หรืออยู่ในระดับดี นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนมีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยรวมและทั้ง 7 ชุดมากกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีความคิดเห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนโดยภาพรวมเหมาะสมอยู่ในระดับมาก รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งเป็นรายบุคคลและกลุ่มด้วยความสนุกสนาน รองลงมา คือ ชุดการสอนกระตุ้นการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ด้านภาษาอังกฤษอย่างหลากหลาย

จากการพิจารณาถึงความเหมาะสมของนวัตกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ส่งผลให้นวัตกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อาจจะสืบเนื่องมาจากการจัดทำนั้นผู้วิจัยได้มีการวิเคราะห์เนื้อหาที่นำมาจัดทำชุดการสอนเพื่อให้สอดคล้องต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเหมาะกับวัยของผู้เรียน โดยจัดบทเรียนให้เหมาะสมกับระดับความรู้ ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ ควรจัดให้เหมาะสมกับระดับความรู้ ความเข้าใจของเด็กโดยให้นักเรียนได้ใช้สื่อที่เป็นรูปธรรมและประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง ทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่มเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจลักษณะต่างๆ ของสิ่งที่เรียนได้แจ่มชัดขึ้น สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองได้ร่วมกันคิดและตัดสินใจอยู่เสมอ ซึ่งเหมาะสมกับความสามารถในการรับรู้ของเด็ก ทำให้เด็กเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน เพราะการเรียนการสอนที่น่าสนใจช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และอีกประเด็นหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนอาจสืบเนื่องมาจากผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายมาใช้ประกอบการเรียนการสอน และมีการใช้สื่อมาประกอบให้หลากหลาย สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ดังที่ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523, หน้า 120) กล่าวว่า การนำสื่อการสอนมาใช้อย่างหลากหลาย เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสาระในลักษณะที่สื่อแต่ละชิ้นจะส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกันช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้เนื้อหาต่างๆ ได้ดี

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจส่วนใหญ่ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ เหมาะสมมากที่สุด อาจสืบเนื่องมาจากนักเรียนได้มีโอกาสใช้สื่อด้วยตนเองและศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองและเป็นอิสระในการคิด มีกิจกรรมให้ปฏิบัติอย่างหลากหลาย และมีสื่อประกอบที่หลากหลายและสร้างความสนใจของนักเรียนตลอดเวลา ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานไม่เกิดความเครียด และทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าในตนเองที่จะพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพต่อไปซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธาวิ พิมวัน (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยการสร้างชุดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่องพื้นที่ผิว ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นมีผลการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไปของคะแนนเต็มเป็นจำนวนมากกว่าร้อยละ 60 ของ

จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ระดับนี้สำคัญ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ดังนั้นครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถนำไปใช้สอนได้

1.2 ครูผู้สอนควรนำรูปแบบการสอนโดยใช้สื่อการสอนที่หลากหลายมาใช้ประกอบการเรียนการสอนในเนื้อหาอื่นๆ หรือสร้างชุดการสอนในอีกหลายๆ เนื้อหามาใช้ประกอบการสอน ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ในบรรยากาศการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากเดิม นักเรียนจะได้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนมากขึ้น มีโอกาสฝึกฝนความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การฝึกทักษะร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อออกไปสู่สังคมที่ใหญ่ขึ้นก็จะสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเปรียบเทียบระหว่างการสอนโดยใช้ชุดการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง “Parts of the Body” สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กับการสอนวิธีอื่น

2.2 ควรมีการสร้างชุดการสอน ในสาระอื่นๆ และในระดับชั้นต่างๆ ต่อไป

2.3 ควรศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความคงทนและมีการพัฒนาในทางที่สูงขึ้นในวิชาต่าง ๆ เช่น ภาษาไทย ภาษาอื่น ๆ เป็นต้น

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.**

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2523). **เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

พิสุทธิ อาธิราชฤทธิ์. (2551). **การพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษา.** มหาสารคาม : อภิชิตการพิมพ์.

- เมธาวี พิมวัน. (2549). ชุดการเรียนรู้การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่องพื้นที่ผิว ระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). พัฒนาสื่อการเรียนรู้การสอนมิติใหม่. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2541). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- สุนทรทิพย์ เชิดจ่อหอ. (2540). รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดการสอน เรื่อง การอ่านอย่างมี
วิจารณญาณ วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. ขอนแก่น: สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 4.
- เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2535). การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์